

Bijlage 1 Voortgang uitvoering RRE

De start

De RRE wordt uitgevoerd in samenwerking met 3 bewoners-/wijkinitiatieven en het voorheen gemeentelijk energieloket Verbeter & Bespaar. Het gaat om de initiatieven Berkum Energieneutraal, 50 Tinten Groen Assendorp en de Wijkcoöperatie WijBedrijf Dieze. Bewust met hen, omdat zij al jaren midden in de uitvoering staan, zich verder willen professionaliseren en de RRE daarbij als smeerolie inzetten. Zij hebben het initiatief genomen en het verzoek neergelegd om voor hun wijk de regeling uit te mogen voeren. De gemeente Zwolle heeft daar Verbeter & Bespaar naast gezet om er zorg voor te dragen dat ook de overige wijken van Zwolle bediend kunnen worden. Rond de zomer van 2020 zijn de subsidiebeschikkingen verstrekt aan deze partijen en kon de uitvoering starten.

De invloed van Corona

Vanwege de beperkingen die de Corona-pandemie met zich mee brengt, is de oorspronkelijke einddatum van 31 december 2020 2 keer verschoven. Eerst tot 31 maart 2021 en inmiddels tot 31 december 2021. De beperkende maatregelen laten zich voelen in de uitvoering. Er kunnen geen of in elk geval minder en beperkter bijeenkomsten met groepen bewoners worden georganiseerd. In de periode rond en direct na de zomer kon dat nog enigszins, daarna steeds minder. Tegelijk blijken initiatieven creatief en wordt er gewerkt met online-alternatieven. De warmtecafés in Assendorp zijn daar een voorbeeld van. Zie het verslag van 1 van de cafes met professor Jan Rotmans: <https://50tintengroenassendorp.nl/verhaal-24-11-november-2020-van-parijs-naar-assendorp/>. Ook wordt geëxperimenteerd met het online geven van advies. In Dieze en in Assendorp wordt gewerkt met het HOOM-dossier, het persoonlijke, digitale huisdossier voor eigenaar-bewoners, ondersteund door een gesprek (op afstand) waar mogelijkheden tot verbetering uit naar voren komen. De eerste ervaringen hierin zijn positief. En ook Verbeter & Bespaar biedt steeds meer het online-energieadvies aan. Dus er wordt creatief omgegaan met de omstandigheden waardoor de uitvoering toch door kan lopen, zei het op een lager pitje.

Datum

15 maart 2021

Een beeld van de voortgang

Om wat kleuring te geven aan de verschillende werkwijzen die worden gehanteerd en een indruk te geven van de resultaten tot dusver, volgt hierna een korte weergave per uitvoerende partij.

50 Tinten Groen Assendorp

Inmiddels een begrip in Zwolle en daarbuiten. Ze staan voor het tweede achtereenvolgende jaar in de Duurzame 100 van Trouw. 50 Tinten Groen Assendorp werkt met straatambassadeurs die in hun eigen straat aanspreekpunt en verbinder zijn. Zo komen uitnodigingen en informatie van een buurman/vrouw, wat vertrouwen geeft en laagdrempelig is. Daarnaast organiseren ze (online) huiskamerbijeenkomsten, bewonersavonden, warmtecafés en feestjes bij succes zodat er geregeld ontmoetingen zijn. Vanaf de start zijn ze actief bezig het publiek te verbreden om voorbij de groene koplopers te komen.

De 'warme burendagen' in september waren een succes. Mede omdat het toen nog mogelijk was om gezamenlijk uitvoering te geven aan het treffen van energiebesparende maatregelen. Deze dag werd omlijst met muziek, een vliegend klusteam en activiteiten voor kinderen. Dit kenmerkt Assendorp.

De lockdowns hebben het allemaal moeilijker gemaakt, er is veel gewisseld in programma en er is minder persoonlijk contact. Wat wel lukt, zijn warme burendagen waarbij de gezamenlijke instructie (met muziek) via Zoom gaat. Via de website kunnen bewoners daarnaast als 'warme winter-actie' pakketjes met besparingsmateriaal bestellen. Mensen kunnen een energie-advies krijgen om hun huis grondig te isoleren als onderdeel van hun onderhoudsplannen, vastgelegd in het HOOM-dossier. Er zijn 10 vrijwillige energiecoaches opgeleid, waarvan er 8 in Assendorp aan de slag gaan om mensen simpel advies te geven en te helpen hun HOOM-dossier in te vullen.

Op de bijeenkomsten die georganiseerd zijn (warmtecafés, isolatieavond en warme burendagen), zijn 465 bezoekers geweest. Via flyers, appgroepen met burens, de straatambassadeurs waarvan er vele zijn in Assendorp, zijn inmiddels ruim 1500 huishoudens bereikt. Via warme en persoonlijke contacten worden in totaal rond de 2000 mensen bereikt. Ook wordt gebruik gemaakt van sociale media, website en nieuwsbrief, de algemene media en het maandelijks artikel in wijkkrant De Assendorper. In februari is er een speciale Assendorper Bespaarkrant uitgegeven, als katern in De Assendorper, gericht op praktische en drukke mensen met de boodschap dat besparen geld en comfort oplevert. Dit als onderdeel van het doorlopende doel om een breder publiek te betrekken. Daarmee worden tot 7000 mensen een aantal malen bereikt. In totaal wordt daarmee het doel van het bereiken van 2000 huishoudens voor algemene bewustwording ruimschoots bereikt, conform de subsidiebeschikking.

Inmiddels zijn tijdens 4 Warme Burendagen op in totaal 165 adressen 641 kleine maatregelen variërend van tochtstrips tot radiatorfolie gerealiseerd. Daarnaast loopt op dit moment nog de Warme Winter actie (huis aan huis) waarin de teller nu op 824 maatregelen staat. Samen met Travers is er een huis-aan huisactie geweest om mensen te bereiken in straten zonder straatambassadeur.

Datum

15 maart 2021

De vloerisolatie actie die is toegevoegd onder straatacties heeft tot nu toe 15 vloerisolaties opgeleverd. Er zijn 40 HOOM dossiers in gebruik. Er zijn nu meer dan 1500 maatregelen genomen, ruimschoots meer dan de 1250 maatregelen die Assendorp zich ten doel heeft gesteld, conform de subsidiebeschikking.

Verbeter & Bespaar

Per 1 januari 2021 is Duurzaam Bouwloket het nieuwe Zwolse energieloket, de regionale frontoffice voor vragen van bewoners over de verduurzaming van hun woning, door middel van een website en een callcenter. Een functie die tot dan toe ook werd vervuld door Verbeter & Bespaar, naast de meer uitvoeringsgerichte activiteiten in straten, buurten en wijken. Verbeter & Bespaar voert tot 31 december 2021 nog de RRE regeling uit. Er wordt zorg voor gedragen dat er over en weer naar elkaar wordt verwezen.

Het concept Verbeter & Bespaar bestaat sinds 2010 en heeft als doel het activeren en ondersteunen van particuliere woningeigenaren om te komen tot uitvoering. Het kenmerkt zich door een praktische en directe werkwijze dichtbij bewoners, waarbij advies en uitvoering kort op elkaar wordt georganiseerd. Verschillende activiteiten worden uitgevoerd in het kader van de RRE. Door wijk- of straatbijeenkomsten te organiseren wordt interesse gewekt. Er zijn en worden wooncoaches opgeleid en ingezet om een basisadvies af te geven wanneer dat gewenst is. Ook maatwerkadviezen zijn mogelijk wanneer de ambities wat hoger zijn.

In het oog springt de deur-aan-deur-aanpak. Inwoners voelen zich betrokken bij hun straat, dat is vertrouwd. Doel is daarom om bewoners te bereiken op straatniveau. Naast advertenties in enkele wijkkranten zijn door middel van een flyer 10000 woningeigenaren gewezen op de mogelijkheden die Verbeter & Bespaar biedt. Daartoe konden bewoners hun wensen op een formulier invullen en terugsturen. Van een verzoek om een energieadvies tot en met het aanvragen van een doe-het-zelf-pakket voor waterzijdig inregelen. Hier is veel gebruik van gemaakt. Ook als er verzoeken waren voor isolatie of zonnepanelen is dit opgevolgd. Deze werkwijze kon ondanks de beperkingen vanwege de Corona-pandemie doorgang vinden. Met uitzondering van de energiescan aan huis. Het fysieke bezoek waarbij bewoners werden geholpen met het uitvoeren van maatregelen is wat teruggelopen. Telefonisch contact ondersteund met instructiefilmpjes op de website heeft een deel op kunnen vangen.

De werkwijze van Verbeter & Bespaar heeft al geleid tot het realiseren van flinke aantallen advies en besparende maatregelen. Een greep uit de resultaten. 1400 bewoners hebben een energie-advies ontvangen. Ook hebben 377 huiseigenaren meegedaan aan de actie 'Zet hem op 60 graden', waarbij de verwarmingsketel energiezuinig is afgesteld. En hebben 639 huiseigenaren tochtstrips uitgereikt gekregen voor ramen, deuren en/of kruipruimte. Verbeter & Bespaar heeft zich ten doel gesteld 4000 woningeigenaren te bereiken die 2500 maatregelen treffen, overgenomen in de subsidiebeschikking met hen. Die doelstelling is al bereikt. Desondanks lopen de acties nog door de rest van het jaar, waardoor de aantallen nog zullen stijgen.

Datum

15 maart 2021

Tot slot ondersteunt Verbeter & Bespaar een aantal startende wijkinitiatieven in Zwolle. Daarbij gaat het om Oud-Ittersum in Zwolle-Zuid, Energiek Wipstrik en de Binnenstad Duurzaam. Dit is helpend om deze initiatieven te laten groeien. Het continueren hiervan, het verder uitbreiden en nieuwe initiatieven aanwakkeren en aan laten sluiten is ook een van de hoofddoelstellingen die we voor ogen hebben met de uitvoering van de RREW.

WijBedrijf Dieze

Het coöperatief WijBedrijf Dieze bestaat sinds 2015. Een initiatief van bewoners uit de wijk en professionals, ondersteund door de gemeente. Het fungeert als een uitvoeringsorganisatie op wijkniveau, coöperatief, ondernemend én professioneel geleid. De missie is om met ieder project dat wordt uitgevoerd bij te dragen aan een sociale, economisch sterke en leefbare wijk.

Het WijBedrijf heeft met behulp van de RRE een 'gezicht' in de wijk gecreëerd, een persoon die er altijd is, die de uitvoeringsmaatregelen voorbereidt, inkoopt en in uitvoering brengt samen met bewoners. Hiermee is er een vast aanspreekpunt voor de bewoners in Diezerpoort, die voor directe follow-up bij aanvragen voor en uitvoering van energiemaatregelen zorgt. Die continuïteit blijkt cruciaal en heeft resultaat gehad.

Er zijn verschillende campagnes uitgevoerd, onder andere op nationale burendag, toen er wat betreft Corona nog iets meer kon. Ook is er gekoppeld aan het al lopende zonnepanelenproject op de laagbouw in de wijk en het postcoderoosproject op Domusica, waardoor er 82 nieuwe bewoners lid zijn geworden van het WijBedrijf, tevens zonnepanelen hebben ontvangen en tegelijkertijd ook RRE-maatregelen hebben getroffen, zelfstandig of met hulp. Die combinatie werkt versterkend op elkaar.

Tijdens de flyer-acties die in 3 rondes zijn gedaan als onderdeel van de campagnes is steeds een kleine energiebesparende maatregel toegevoegd voor bewustwording, met het verzoek, wanneer er geen gebruik gemaakt wordt van de maatregel, deze weer in te leveren, wat ook een aantal keren is gebeurd.

De website www.wijbedrijfdieze.nl is vernieuwd en geschikt gemaakt om interesse voor advies aan te geven en materialen te bestellen, ondersteund door instructiefilmpjes.

Zoals hierboven al vermeld wordt geëxperimenteerd met het HOOM-Dossier. Dit is ook een van de middelen om op afstand relaties op te bouwen. Om meerdere bewoners te interesseren hiervoor wordt met name in Dieze-West gewerkt met straatambassadeurs (10 stuks). Daar is de intrinsieke motivatie groter dan in Dieze-Oost. In Oost zijn het met name de bewoners die zonnepanelen hebben die appgroepen (9 stuks) met elkaar onderhouden voor vervolgmaatregelen. En verder leidt het lidmaatschap van de coöperatie ertoe dat er directer gecommuniceerd en samengewerkt kan worden, met nu 112 leden.

Datum

15 maart 2021

De samenwerking met Travers opbouwwerk, die er al was, is gebruikt om de directe contacten die via Travers lopen aan het WijBedrijf te koppelen. Daarmee is een klein deel van de (achterstands)doelgroep geholpen met energiemaatregelen. De meeste van deze bewoners zijn huurders van een woningcorporatiewoning. Deze mogen formeel nog niet mee doen in de RRE. Maar straks met de RREW wel. Dat biedt daarom de mogelijkheid om samenwerking met de woningbouwcorporaties aan te gaan en huurders te betrekken. Dat kan elkaar versterken.

Het WijBedrijf had zich ten doel gesteld 2000 woningen te bereiken en te komen tot 1250 maatregelen, overgenomen in de subsidiebeschikking met hen. Inmiddels zijn er 1272 getroffen. Naast de uitgedeelde gadgets gaat het dan om tochtstrips, radiatorfolie, het inregelen van de CV, etc. En is er op dit moment met 31 bewoners contact vanuit het HOOM-dossier. De RRE loopt nog een tijdje door. De komende periode wordt gebruikt om verder te werken aan opvolging, Met name op het HOOM-dossier, omdat dat op afstand kan, relatie en vertrouwen versterkt en de mogelijkheden biedt om collectief aan de slag te gaan met bijvoorbeeld isolatie. De verwachting is daarom dat de aantallen en het bereik nog zullen stijgen.

Berkum Energieneutraal

In 2018 is met diverse partijen en inwoners uit de wijk een start gemaakt met het project Berkum Energieneutraal om deze wijk aardgasvrij te maken. Onder andere met de gemeente Zwolle, provincie Overijssel, woningbouwcorporatie DeltaWonen, Hogeschool, Windesheim, VNO-NCW, netbeheerder Enexis, wijkvereniging Berkum en voetbalvereniging Berkum.

De wijk is al op verschillende manieren betrokken en op de hoogte gebracht van de plannen om Berkum energieneutraal te maken. Er zijn grote bewonersbijeenkomsten georganiseerd met in totaal 500 bezoekers, er is op open dagen bij de voetbal en op wijkfeesten aandacht aan het project gegeven, regelmatig verschijnt er een artikel in de wijkkrant (11 tot nu toe), er is een bewonersklankbordgroep en er is een eigen website met diverse filmpjes en informatie: <https://www.berkumenergieneutraal.nl/>. Vanwege de corona maatregelen is begin 2020 overgestapt op digitale bijeenkomsten.

In oktober 2020 is Berkum aangewezen als landelijke proeftuin in het kader van het Programma Aardgasvrije Wijken. Hiertoe is een subsidie van 4 miljoen euro toegekend om de wijk in 2028 'aardgasvrij-ready' te maken.

De uitvoering van de RRE versterkt het effect van het project Berkum Energieneutraal. Door de activiteiten lukt het om verder achter alle 'voordeuren' te komen en huis-aan-huis inwoners te bereiken.. Bewoners kunnen een maatwerkadvies krijgen, zodat zij weten welke maatregelen zij kunnen treffen. Dit wordt gecombineerd met het verduurzamingsproject waar aan wordt gewerkt en waarover al eerder is gecommuniceerd met de raad.

Datum

15 maart 2021

Samen met Voetbalvereniging Berkum, wordt een actie gepland waarbij aan 1550 huishoudens een gratis 'energiebespaarbox' wordt uitgereikt. Deze actie is vanwege Corona een aantal keren uitgesteld, maar kan hopelijk binnenkort plaatsvinden. Inmiddels zijn door alle publicitaire activiteiten als de wijkkrant, de talkshows, spandoeken in de wijk 2000 woningeigenaren bereikt, meer dan de doelstelling (van 1500) die vooraf was gesteld. Verder hebben 94 eigenaren een maatwerkadvies gekregen en hebben er 250 ook daadwerkelijk maatregelen getroffen. In de wijk rouleren 2 warmtecamera's, 30 energiemeters en 3 doe-het-zelf-sets voor waterzijdig inregelen. De aantallen maatregelen zullen nog oplopen in de komende maanden. Als ook de energiebespaarbox is uitgereikt komend jaar is ruimschoots voldaan aan het doel om te komen tot 1100 getroffen maatregelen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking met hen.

Samenwerking

De gemeente Zwolle ondersteunt en verbindt de initiatieven door de 4 partijen maandelijks (online) bij elkaar te brengen om voortgang te bespreken, praktijken te delen en zaken af te stemmen, voor zover dat tussendoor al niet gebeurt. De praktijk van alledag staat voorop. Logisch, omdat het gaat om uitvoeren, het 'doen'. Collectief inkopen van materialen bijvoorbeeld en praten over de kwaliteit daarvan. Of leren van elkaars methodes voor energie-advies op afstand. Verder dragen deze initiatieven hun kennis en ervaringen uit naar andere, startende initiatieven.